

Универзитет уметности у Београду

НАСТАВНО УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ

ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ

ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА И ПИСАНОГ РАДА

РАЗВОЈ СТРУКТУРАЛНИХ ОДНОСА У НАСТАЈАЊУ ЛИКОВНОГ ДЕЛА

Истраживање развоја структуре коју граде ликовни елементи у личном уметничком раду –
изложба цртежа и слика

кандидаткиња мр Јелена Каришик

Наставно уметничко веће Факултета ликовних уметности у Београду, на 429. седници, одржаној 1.06. 2016. године, одредило је да комисија за процену теме докторског уметничког пројекта РАЗВОЈ СТРУКТУРАЛНИХ ОДНОСА У НАСТАЈАЊУ ЛИКОВНОГ ДЕЛА, Истраживање развоја структуре коју граде ликовни елементи у личном уметничком раду – изложба цртежа и слика кандидаткиње мр Јелене Каришик ради у саставу: мр Даниела Фулгоси ред.проф. ФПУ, Београд, мр Гордан Николић, ред.проф. ФЛУ, Београд, у пензији, др ум. Јасмина Калић, ред.проф. ФЛУ, Београд, мр Добрица Бисенић ред.проф. ФЛУ, Београд, и ментор, др ум. Димитрије Печић ред.проф. ФЛУ, Београд.

Биографија кандидаткиње:

Јелена Каришик, рођена 1973. године у Сарајеву. Дипломирала је на Факултету ликовних уметности у Београду 1997. године, одсек сликарство, где је 2001. године завршила и постдипломске студије. Од 2001. године ради на студијском програму Ликовних умјетности

Академије умјетности, Универзитет у Бањој Луци. У звању је редовног професора на ужој уметничкој области Сликаство. У периоду 2009 – 2013. године била је декан Академије умјетности у Бањој Луци.

2009. године боравила је као гостујући предавач на Tallahassee Community College, Флорида, САД.

Самосталне изложбе

2013/14. Сlike и графике, Музеј Козаре, Приједор

2012. Графике, Галерија Графички колектив, Београд

2011. Изложба слика и графика, Културни центар Бански двор, Бања Лука

2011. Графике, Галерија Свети Анте, Сарајево

2007. Цртежи, Галерија Народне скупштине Републике Српске, Бања Лука

2006. Изложба слика, Галерија СУЛУЈ, Београд

2002. Изложба слика и цртежа, Галерија Нови храм, Сарајево

2001. Изложба слика и цртежа, Галерија Факултета ликовних умјетности, Београд

Колективне изложбе и пројекти (избор)

2015. Мала графика, Галерија Графички колектив, Београд

Мајска изложба графике београдског круга, Галерија Графички колектив, Београд

Трећи интернационални салон графике, Градска галерија, Краљево

2014. Мала графика, Галерија Графички колектив, Београд

2012. Third Edition, Галерија Тир, Нова Горица, Словенија

Мајска изложба графике београдског круга, Галерија Графички колектив, Београд

2011. Прво међународно тријенале графике, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

The Iosif Iser International Contemporary Engraving Biennial Exhibition, Ninth Edition, Ploiesti, Romania

Жена које нема, Галерија Дома културе Студентски град, Београд

Пролећна изложба, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

2010. Мајска изложба графике београдског круга, Галерија Графички колектив, Београд

Promoting Tolerance through the Art, Washington, New York, Memphis, Los Angeles

Четврта ЕХ-УУ изложба графикае Сусрети, Галерија студентског културног центра, Београд

Мала графика, Галерија Графички колектив, Београд

2009. Јесења изложба, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

Рециклирани светови, Галерија савремене уметности, Смедерево

2008. VI међународна изложба Жене сликари, Центар за културу, Мајданпек

IX међународни бијенале уметности минијатуре, Модерна галерија Културног центра, Горњи Милановац

Пролећна изложба, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

VI бијенале ликовних и примењених уметности, Центар за културу, Смедерево

2007. VII међународна изложба слика Балкан-културни простор без граница, Народни музеј, Пожаревац

Проширено подручје тела, Ликовни салон Дома културе, Чачак

2006. Exhibitions of the International Mini Print Biennial, Graphium 2nd Edition, Timisoara, Romania

VI међународна изложба слика Балкан-културни простор без граница, Културни центар Бански двор, Бања Лука

Приче о дијалогу, Пројекат дијалог између култура и спречавање сукоба, Међународни атеље Исмет Мујезиновић, Тузла

2005. Приче о дијалогу, Пројекат дијалог између култура и спречавање сукоба, Земаљски музеј, Сарајево

Пролећна изложба, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

VI бијенале акварела Србије и Црне Горе, Савремена галерија, Зрењанин

VIII међународни бијенале уметности минијатуре, Модерна галерија Културног центра, Горњи Милановац

VII београдски бијенале цртежа и мале пластике, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

2004. Histories of Dialogue, Intercultural Dialogue and Conflict Prevention Project, Council of Europe, Strasbourg

2003. Сићево 2002, Галерија Србија, Ниш

2002. Колаж и асамблаж, Галерија УЛУПУДУС, Београд

2000. Пролећна изложба, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

1998. Карловачки салон младих уметника, Палата института српског народа, Сремски Карловци

1997. Изложба награђених радова студената Факултета ликовних уметности, Галерија ФЛУ, Београд

IX бијенале југословенског студентског цртежа, Галерија Дома културе Студентски град, Београд

Награде:

2011. Награда Златна игла за најбољу графику на Пролећној изложби УЛУС-а, Београд.

1997. Велика награда Бета и Риста Вукановић, за сликарство, Факултета ликовних уметности у Београду.

1997. Награда Талент, за сликарство, Факултета ликовних уметности у Београду.

Чланства:

Члан је Уметничког савета Галерије Ђура Јакшић, Бања Лука од 2010. године

Члан је Удружења ликовних уметника Србије од 2001. године

Анализа докторског пројекта:

Докторски уметнички пројекат: „РАЗВОЈ СТРУКТУРАЛНИХ ОДНОСА У НАСТАЈАЊУ ЛИКОВНОГ ДЕЛА: Истраживање развоја структуре коју граде ликовни елементи у личном уметничком раду – изложба цртежа и слика“ кандидаткиње Јелене Каришик, обухвата две целине: уметничке радове изведене у медију цртежа и слике као и писани рад који систематски и студиозно објашњава процес уметничког стваралаштва и образлаже теоријска полазишта.

Текстуални део пројекта је у потпуности објаснио уметнички поступак кандидаткиње и осветлио разноврсност приступа у одабраним ликовним медијима. Синергијом ове две целине остварен је циљ уметничког пројекта, који се заснива не само на изради уметничких радова већ и разумевању сопственог уметничког поступка, од његове концепције до реализације у одређеном материјалу.

Писани део докторског уметничког пројекта „РАЗВОЈ СТРУКТУРАЛНИХ ОДНОСА У НАСТАЈАЊУ ЛИКОВНОГ ДЕЛА: Истраживање развоја структуре коју граде ликовни елементи у личном уметничком раду – изложба цртежа и слика“ садржи десет поглавља: *Увод, Однос према људском телу, Форматирање тела, Телесност у различитим медијима, Цртање тела, Телесни пејзажи, Отисак тела, Умрежавање односа, Тело у радовима других уметника, Изложба радова телесних фрагмената и Закључак.*

У Уводу, кандидаткиња указује на однос рационалног и емотивног у сопственом уметничком раду истичући значај телесног, као елемента који прожима и одређује стваралачки процес цртања и сликања.

У поглављу *Однос према људском телу*, Јелена Каришик врло подробно објашњава свој однос према телу – мотиву свог уметничког рада са посебним освртом на посматрање тела, уочавање његових карактеристика и релација између целине и детаља у структури тела. Указује се на значај фрагмента тела, пре свега мушког торза, као централног мотива у серији цртежа, слика и графика и објашњава разлика у доживљају торза и портрета, такође значајног мотива у њеном раду. У поглављу *Форматирање тела* веома јасно је предочен деликатан однос представе тела у одређеном формату папира или платна, који као да и сами постају једно ново тело током процеса цртања или сликања.

У поглављу *Телесност у различитим медијима* кандидаткиња указује на медије – цртеж, слику и графику, који су јој омогућили да реализује своја истраживања и доживљај телесног. Истиче могућности и карактеристике ових медија као и односе између њих који омогућавају језгровит уметнички израз.

Поглавље *Цртање тела* је посвећено цртежу, ликовној дисциплини која заузима истакнуто место у раду Јелене Каришик јер представља, како сама каже, „најдиректнији и најинтимнији начин комуникације који уметник остварује са делом“. Са великом осетљивошћу и разумевањем за овај медиј објашњен је сопствени цртачки процес рада.

Поглавље *Телесни пејзажи* је важно јер омогућава увид у континуитет уметничког рада Јелене Каришик на мотиву тела од завршних година студија до завршетка докторског пројекта, са посебним освртом на сликарске радове. Веома истанчано је описан процес посматрања и сликања људске фигуре и њених фрагмената.

Поглавље *Отисак тела* је посвећено графици – линорезу, којом се Јелена Каришик у неким периодима свог уметничког рада интензивно бавила истражујући могућности за представу телесности у овом медију. Том приликом су настале серије линореза у боји, пре свега са мотивом мушког торза, високих уметничких вредности.

У нешто опширнијем поглављу *Умрежавање односа* Јелена Каришик веома детаљно и са великим разумевањем описује свој практичан рад, пре свега у медију цртежа. Формирање композиције као и унутрашње структуре цртежа је прецизно објашњено а посебно је истакнут значај фрагмента тела као носиоца композиције.

У поглављу *Тело у радовима других уметника* Јелена Каришик истиче радове Лусијана Фројда, Магдалене Абаканович, Марије Ласниг и Антонија Гормлија указујући на њихов различит приступ овом мотиву и исто тако посвећен и искрен однос према проучавању тела који јој је представљао подстрек за сопствена истраживања.

Поглавље *Изложба радова телесних фрагмената* објашњава концепт поставке радова на папиру у Галерији Факултета ликовних уметности. Детаљније је описана линеарна структура цртежа који као мотив имају мушка леђа, торзо или женски портрет.

У *Закључку*, Јелена Каришик износи финално сагледавање свог докторског уметничког пројекта и истиче значај процеса стварања ликовног дела као једног од начина за разумевање света који нас окружује. Сагледавање и тумачење људског тела ликовним језиком јој омогућава да се приближава себи, сагледава своје могућности и однос према свету. Јелена Каришик у закључку наглашава сродност између сложене структуре тела и структуре ликовног дела, наводећи, између осталог, као пример њихову „мрежну конструкцију“ и узајамну условљеност целине и детаља. Поред структуралних односа који постоје унутар ликовног дела Јелена Каришик истиче и значај који за њу има однос уметника према свом делу, пре свега током настанка дела, као могућност за откривање сопствених порива, тежњи и циљева.

Критички осврт

Цртеже, слике и графике Јелене Каришик настале у оквиру израде докторског пројекта одликују високе уметничке вредности. Остварени у континуитету са претходним ауторовим опусом, ови радови отварају простор за нова креативна истраживања, како концепцијске тако и технолошке природе. Текстурални део рада Јелене Каришик је систематично и концизно осмишљен и изведен. На аналитичан и јасан начин је представљен сопствени уметнички поступак и структура цртежа, слике и графике у контексту проучавања људске фигуре – основног мотива у ауторкином раду. Јелена Каришик је веома добро успоставила однос између посматрања стварности (тела) и формирања структуре ликовног дела као и значај ликовног дела за боље разумевање те исте стварности. Избор квалитетне литературе омогућио је стварање одговарајуће теоријске основе за израду текстуралног дела рада и истовремено омогућио увид у рад других уметника у чијем опусу је тело такође било један од најважнијих мотива.

Докторски уметнички пројекат представља сложену и успешно изведену целину која је у потпуности испунила постављене циљеве.

Оцена остварених резултата – закључак са образложењем уметничког доприноса рада

Комисија сматра да је докторски уметнички пројекат „РАЗВОЈ СТРУКТУРАЛНИХ ОДНОСА У НАСТАЈАЊУ ЛИКОВНОГ ДЕЛА: Истраживање развоја структуре коју граде ликовни елементи у личном уметничком раду – изложба цртежа и слика“ кандидаткиње мр Јелене Каришик доследно и пажљиво изведен и да представља искорак у континуираном уметничком раду ауторке у медију цртежа и слике, као и да отвара простор за даља и сложенија истраживања у овим ликовним областима. Јелена Каришик је успешно реализовала изложбу докторског уметничког пројекта у Галерији Факултета ликовних уметности у Београду и остварила висок ниво уметничког рада. У текстуралном делу пројекта кандидаткиња је веома успешно извршила аналитичка разматрања сопственог уметничког рада и представила његове најважније карактеристике. Аутентичност пројекта огледа се у доследном унапређивању личне поетике и формирању снажног и препознатљивог ликовног израза.

Комисија је мишљења да докторски уметнички пројекат поседује висок свеукупан квалитет, да је вредан пажње како стручне тако и шире јавности и стога предлаже Већу Факултета ликовних уметности да га усвоји и достави Сенату Универзитета уметности на усвајање.

У Београду, 3. 07. 2019. године

мр Даниела Фулгоси

ред.проф. ФПУ Београд

мр Гордан Николић

ред.проф. ФЛУ Београд, у пензији

др ум. Јасмина Калић

ред.проф. ФЛУ Београд

мр Добрица Бисенић

ред.проф. ФЛУ Београд

др ум. Димитрије Печић

ред. проф. ФЛУ Београд

ментор

